

Media ja lehdistö

Euroopan unionin tuomioistuin
LEHDISTÖTIEDOTE nro 159/19
Luxemburgissa 19.12.2019

Tuomio asiassa C-263/18
Nederlands Uitgeversverbond ja Groep Algemene Uitgevers v. Tom Kabinet
Internet BV ym.

Käytettyjen e-kirjojen myynti internetsivustolla on yleisölle välittämistä, joka edellyttää tekijän suostumusta

Unionin tuomioistuimen suuri jaosto totesi 19.12.2019 antamassaan tuomiossa Nederlands Uitgeversverbond ja Groep Algemene Uitgevers (asia C-263/18), että e-kirjan toimittaminen yleisölle latauksen kautta pysyvään käyttöön kuuluu tekijänoikeusdirektiivissä 2001/29¹ tarkoitetun käsitteen ”yleisölle välittäminen” alaan.

Nederlands Uitgeversverbond (NUV) ja Groep Algemene Uitgevers (GAU), jotka ovat kaksi alankomaalaisten kustantajien etuja puolustavaa yhdistystä, nostivat rechtbank Den Haagissa (Haagin alioikeus, Alankomaat) kanteen, jossa ne vaativat, että Tom Kabinetia kiellettäisiin saattamasta e-kirjoja perustamansa ”kirjakerhon” jäsenten saataviin internetsivustollaan tai valmistamasta niistä kappaleita. NUV ja GAU väittivät, että kyseinen toiminta loukkaa tekijänoikeuksia, joita niiden jäsenillä on kyseisiin e-kirjoihin. NUV ja GAU esittivät, että tarjoamalla ”käytettyjä” e-kirjoja myyntiin kirjakerhossaan Tom Kabinet välitti kyseisiä kirjoja luvottomasti yleisölle. Tom Kabinet väitti sitä vastoin, että tällainen toiminta kuuluu levitysoikeuden alaan ja että tällaista levitysoikeutta koskee edellä mainitussa direktiivissä säädetty sammumista koskeva sääntö silloin, kun asianomainen esine – tässä tapauksessa e-kirja – on myyty unionissa oikeudenhaltijan toimesta tai hänen suostumuksellaan. Tom Kabinetin mukaan tämä sääntö merkitsi sitä, ettei NUV:lla ja GAU:lla kyseisten e-kirjojen myynnin jälkeen enää ollut yksinoikeutta sallia tai kieltää niiden levittäminen yleisölle.

Unionin tuomioistuin katsoi, ettei e-kirjan toimittaminen latauksen kautta pysyvään käyttöön kuulu direktiivin 2001/29 4 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun yleisölle levitystä koskevan oikeuden alaan, vaan mainitun direktiivin 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun yleisölle välittämistä koskevan oikeuden – joka ei 3 artiklan 3 kohdan mukaan sammu – alaan.

Toteamuksensa tueksi unionin tuomioistuin tukeutui muun muassa Maailman henkisen omaisuuden järjestön (WIPO) tekijänoikeussopimukseen, joka on kyseisen direktiivin perustana, sekä direktiivin esitöihin ja totesi, että unionin lainsäätäjä oli halunnut varata sammumista koskevan säännön aineellisten esineiden, kuten aineellisella alustalla olevien kirjojen, levittämiseen. Sammumista koskevan säännön soveltaminen e-kirjoihin saattaisi sitä vastoin vahingoittaa oikeudenhaltijoiden intressiä saada asianmukainen korvaus huomattavasti tuntuvammin kuin aineellisella alustalla olevien kirjojen tapauksessa, koska e-kirjojen aineettomat sähköiset kopiot eivät pilaannu käytössä, joten käytetyt kappaleet voivat mahdollisilla käytettyjen tavaroiden markkinoilla korvata uudet kappaleet täydellisesti.

Siltä osin kuin on täsmällisemmin kyse käsitteestä ”yleisölle välittäminen”, unionin tuomioistuin totesi, että käsite on ymmärrettävä laajasti siten, että se koskee kaikenlaista välittämistä yleisölle, joka ei ole läsnä paikassa, josta välittäminen saa alkunsa, ja siten kaikenlaista tämän luonteista teoksen siirtoa ja edelleen siirtoa yleisölle sekä langallisesti että langattomasti. Tässä käsitteessä yhdistyy kaksi kumulatiivista tekijää, eli teoksen ”välittäminen” ja teoksen välittäminen ”yleisölle”.

¹ Tekijänoikeuden ja lähioikeuksien tiettyjen piirteiden yhdenmukaistamisesta tietoyhteiskunnassa 22.5.2001 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2001/29/EY (EYVL 2001, L 167, s. 10).

Ensimmäisen tekijän osalta direktiiviä 2001/29 koskevan ehdotuksen perusteluista ilmenee, että ”ratkaiseva teko on teoksen saattaminen yleisön saataville eli teoksen tarjoaminen yleisön saatavilla olevaan paikkaan, mikä edeltää varsinaista tilauksesta tapahtuvaa siirtovaihetta” ja että ”ratkaisevaa ei ole, onko joku todella käyttänyt teosta vai ei”. Unionin tuomioistuin totesi näin ollen, että sitä, että asianomaiset teokset saatetaan kunkin sellaisen henkilön saataviin, joka rekisteröityy kirjakerhon internetsivustolle, on pidettävä teoksen välittämisenä, ilman, että edellytettäisiin, että mainittu henkilö käyttää kyseistä mahdollisuutta ja tosiasiallisesti lataa e-kirjan käyttöönsä kyseiseltä internetsivustolta.

Toisen tekijän osalta on otettava huomioon paitsi se, kuinka monen henkilön saatavilla sama teos on samanaikaisesti, myös se, kuinka monen heistä saatavilla se on peräkkäin. Unionin tuomioistuin totesi nyt käsitellyn asian osalta, että niiden henkilöiden määrä, joiden saatavilla sama teos voi samanaikaisesti tai peräkkäin olla kirjakerhon alustalla, on suuri. Näin ollen on katsottava, että kyseinen teos on välitetty yleisölle, ellei sellaisesta tarkistuksesta, jonka ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin kaikki relevantit seikat huomioon ottaen suorittaa, muuta johdu.

Unionin tuomioistuin totesi lisäksi, että jotta kyseessä voisi olla ”yleisölle välittäminen”, suojattu teos on välitettävä tietyllä teknisellä tavalla, joka poikkeaa siihen asti käytetyistä tavoista, tai, jos näin ei ole, ”uudelle yleisölle” eli yleisölle, jota tekijänoikeuden haltijat eivät ottaneet huomioon silloin, kun ne antoivat luvan teoksensa alkuperäiseen yleisölle välittämiseen. Unionin tuomioistuin totesi, että koska e-kirjan saattamiseen saataviin yleensä liittyy käyttöoikeus, joka oikeuttaa asianomaisen e-kirjan ladanneen käyttäjän ainoastaan lukemaan sitä omalta laitteeltaan, Tom Kabinetin tekemä välittäminen on katsottava tehdyksi yleisölle, jota tekijänoikeuden haltijat eivät vielä ole ottaneet huomioon, ja siten uudelle yleisölle.

HUOMAUTUS : Ennakkoratkaisupyyntö antaa jäsenvaltioiden tuomioistuimille mahdollisuuden tiedustella niiden käsiteltävänä olevan yksittäisen asian puitteissa unionin tuomioistuimelta unionin oikeuden tulkintaa tai unionin toimen pätevyyttä. Unionin tuomioistuin ei ratkaise kansallisen tuomioistuimen käsiteltävänä olevaa asiaa. Kansallisen tuomioistuimen tehtävänä on ratkaista asia unionin tuomioistuimen ratkaisun mukaisesti. Unionin tuomioistuimen ratkaisu sitoo vastaavalla tavoin muita kansallisia tuomioistuimia, jotka käsittelevät samanlaista ongelmaa.

Tämä on tiedotusvälineiden käyttöön tarkoitettu epävirallinen asiakirja, joka ei sido Euroopan unionin tuomioistuinta.

Tuomion [koko teksti](#) julkaistaan CURIA-sivustolla julistamispäivänä.

Lisätietoja: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127.

Kuvia tuomion julistamisesta on saatavilla sivustolla "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106.